

Suonenjoen ympäristönsuojelumääräysten tarkistaminen

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 16.11.2023 § 59
723/11.00.00/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
ympäristöjohtaja Tanja Ahonen puh. 044 718 2141
ympäristötarkastaja Leena Karppinen puh. 044 718 2146
ympäristötarkastaja Kati Määttä puh. 044 718 2149
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöjohtaja Tanja Ahonen

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

- a) hyväksyy Suonenjoen tarkistetut ympäristönsuojelumääräykset perusteluineen.
- b) esittää Suonenjoen tarkistetut ympäristönsuojelumääräykset perusteluineen Suonenjoen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi niin, että
  - b.1) määräykset tulevat voimaan mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta 1.1.2024
  - b.2) samalla kumotaan aiemmat Suonenjoen kaupunginvaltuuston 18.12.2017 § 81 hyväksymät ympäristönsuojelumääräykset

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kuopion kaupungin alueelliset ympäristönsuojelupalvelut on valmistellut esityksen uusista ympäristönsuojelumääräyksistä. Määräykset saatetaan ajan tasalle täsmentämällä ja selkeyttämällä sisältöä lainsäädännössä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Ympäristönsuojelumääräyksillä säädellään ympäristönsuojelulain soveltamista käytäntöön paikalliset olosuhteet huomioiden. Tarkoituksena on ehkäistä päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia.

Ympäristönsuojelumääräysten tarkistusluonnos on ollut yleisesti nähtävillä 17.3.-17.4.2023 kaupungin verkkosivuilla. Kuulutus on julkaistu Sisä-Savossa 23.3.2023.

Pyydetty lausunnot

Ympäristönsuojelumääräyksistä pyydettiin lausunnot Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus), Pohjois-Savon pelastuslaitokselta, Savo-Pielisen jätelautakunnalta, Suonenjoen kaupungilta, sekä Tervon kunnan ympäristöterveyshuollolta. Luonnoksesta saatiin kolme lausuntoa.

Mielipiteet

Asukkaille ja muille tahoille varattiin mahdollisuus esittää mielipiteensä ympäristönsuojelumääräyksistä nähtävilläoloajan kuluessa. Luonnoksesta saatiin kolme mielipidettä.

Luonnokseen tehdyt muutokset

Lausunnot ja mielipiteet on otettu huomioon soveltuvin osin.
Ympäristönsuojelumääräyksiin on tehty vastineissa esitetyt muutokset.

Saapuneet lausunnot ja niihin annetut vastineet

Lausunto 1. Jätehuoltoviranomaisen lausunto

Kunnalliset ympäristönsuojelumääräykset ja jätehuoltomääräykset tukevat ja täydentävät toisiaan. Tämän vuoksi on tärkeää, että nämä kunnalliset määräykset muodostavat keskenään loogisen ja ristiriidattoman kokonaisuuden.

Lähtökohtaisesti ympäristönsuojelumääräykset ovat ympäristön pilaantumisen estämiseksi luotuja kunnallisia normeja, kun taas jätehuoltomääräykset koskevat kunnassa toteuttavaa jätehuoltoa. Tarkka rajanveto jättesäätelyn ja ympäristönsuojelusäätelyn välillä on haastavaa, koska jätteistäkin voi aiheutua ympäristön pilaantumista, mitä ympäristönsuojelumääräyksillä pyritään estämään. Kuntien yhteistyönä toteutettavan jätehuollon kannalta toimivinta joka tapauksessa on, että jätehuoltoa koskevat säännökset ovat kattavasti jätehuoltomääräyksissä.

Savo-Pielisen jätelautakunta hyväksyi 1.12.2022 uudistuneet kunnalliset jätehuoltomääräykset, jotka tulivat voimaan vuoden 2023 alussa. Jätehuoltomääräysten valmistelussa tehtiin yhteistyötä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa. Vastavuoroisesti jätehuollon viranomaispalveluista kommentoitiin tämän jälkeen valmistelussa olleita Kuopion kaupungin ja Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojelumääräysten luonnoksia. Yhteistyö valmistelussa oli toimivaa.

Kuopion kaupungin ja Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojelumääräysten luonnokset ovat hyvin linjassa uudistuneiden jätehuoltomääräysten kanssa. On hyvä, että ympäristönsuojelumääräyksissä viitataan paikoin jätehuoltomääräysten säätelyyn. Näin kuntalaiset ohjataan tutustumaan myös jätehuoltomääräyksiin. Jätehuoltoviranomainen pitää perusteltuna sitä, että häiritsevää melua aiheuttavia kunnossa- ja puhtaanapitotöitä koskevassa määräyksessä (20 §) on rajattu selkeästi jätteen kuormaus rajoitusten ulkopuolelle. Jätteen kuormauksen aikarajoista taajamien asuinkiinteistöillä ja niiden läheisyydessä on säädetty jätehuoltomääräyksissä. Kuormausaikoja on rajattu niin, ettei kuormauksesta aiheudu jätelain vastaista meluhaittaa yöaikaan. Toisaalta kuormausajat on pidetty riittävän laajoina niin, että jätteet saadaan kaikissa olosuhteissa kerättyä ja kuljetettua pois kiinteistöiltä ilman roskaantumis- tai hygieniahaittojen aiheutumista.

Jätehuoltoviranomainen pitää tärkeänä sitä, että ympäristönsuojelumääräyksissä mahdollistetaan pienimuotoinen, ei ammattimainen kivi- ja maa-aineksen hyödyntäminen maarakentamisessa tietyin ehdoin (22 §). Säätely edistää tällaisen aineksen uusiokäyttöä ja tukee näin kiertotaloutta.

Ympäristönsuojelumääräyksissä käytettävien käsitteiden ajantasaisuus on syytä tarkistaa. Yksittäisissä kohdissa on käytetty vielä termiä ongelmajäte, vaikka suurimmaksi osaksi onkin käytetty oikein käsitettä vaarallinen jäte. Lisäksi saostus tai umpikaivon sijaan on hyvä käyttää johdonmukaisesti kaikkialla määräyksissä käsitettä saostus- tai umpisäiliö, joka on jätelaissa käytetty käsite.

Vastine jätehuoltoviranomaisen lausuntoon 1.

Savo-Pielisen jätehuoltoviranomaisen mainitsemat vanhat käsitteet on muutettu ympäristönsuojelumääräyksiin vastaamaan jätelain käsitteitä.

Lausunto 2. Suonenjoen kaupunki

Tekniset palvelut on tutustunut 16.3.2023 päivättyyn luonnokseen ja sen perusteella toteaa, että ympäristönsuojelumääräysluonnokseen ei ole huomauttamista.

Lausunto 3. Pohjois-Savon ELY-keskus

Luonnokset uusiksi ympäristönsuojelumääräyksiksi on valmisteltu Kuopion kaupungin alueellisten ympäristönsuojelupalveluiden toimesta varsin yhtäaikaaisesti kaikissa kunnissa. Määräykset perusteluineen ovat joitakin vähäisehköjä eroavaisuuksia lukuun ottamatta keskenään hyvin yhteneväiset.

Paikallisista oloista johtuvat tarpeet määräyksille lienevät nyt puheena olevissa kunnissa varsin samankaltaiset, joten pyrkimystä yhteneväisiin ympäristönsuojelumääräyksiin voidaan pitää perusteltuna.

Yleisenä huomiona ELY-keskus toteaa, että luonnokset ympäristönsuojelumääräyksiksi on laadittu huolellisesti, ja niiden voidaan katsoa täyttävän ympäristönsuojelulain (527/2014, YSL) 202 §:ssä ympäristönsuojelumääräyksille säädetyt edellytykset. On myös niin, että kysymys on pitkälti vanhojen määräysten päivittämisestä, ja asiallisia muutoksia kohdistuu vain osaan määräyksistä. Yksityiskohtaisempina huomioina ELY-keskus esittää jäljempänä joitakin seikkoja.

Yleisissä määräyksissä (3.2) tuodaan esille ympäristönsuojelulaissakin säädetyt soveltamisalarajaukset. Kun otetaan huomioon, että kyseiset rajaukset tulevat suoraan laista, niin ELY-keskus esittää harkittavaksi, voisiko kyseiset kohdat kirjoittaa suoraan YSL 202 §:n 1 momentin mukaiseen muotoon.

Ympäristönsuojelumääräysten kohta jätteiden pienimuotoisesta hyödyntämisestä maarakentamisessa on tullut määräyksiin uutena. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan määräyksissä voisi olla hyvä todeta selvemmin, että jätteitä on mahdollista hyödyntää ainoastaan tietyissä maarakentamiskohteissa (teiden, kenttien ja teollisuus- ja varastorakennusten pohjarakenteissa tai vallien rakenteissa) korvaamaan neitseellisiä luonnonaineksia.

Ympäristönsuojelumääräysten 12 §:ssä säädettäisiin savukaasupäästöistä ja niiden haitallisten vaikutusten ehkäisystä. Määräyksissä todetaan, että rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla on kielletty. Ympäristönsuojeluviranomainen voi määräyksen mukaan kuitenkin kirjallisesta hakemuksesta myöntää poikkeuksen tästä, mikäli polttaminen on tarpeen pelastusviranomaisen tai vastaavan tahon tarpeen vuoksi. Poikkeuksesta tehtävässä päätöksessä annetaan tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. ELY-keskus toteaa, että jätteen polttaminen on kielletty myös Savo-Pielisen jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä. ELY-keskuksen käsityksen mukaan rakennusten ja rakennelmien hävittäminen polttamalla saattaa edellyttää myös

jätehuoltoviranomaisen myöntämää poikkeusta, minkä olisi hyvä käydä ilmi myös ympäristönsuojelumääräyksistä.

Ympäristönsuojelumääräysten 4 §:ssä on määritelty käytettäviä termejä, joiden ymmärtäminen on tärkeää määräyksiä sovellettaessa. Taajaan rakennetuilla alueilla tarkoitetaan määräyksissä "alueita, joille on vahvistettu asemakaava tai vanha rantakaava ja alueita, joilla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimista varten". Tältä osin määritelmä on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan jossain määrin epätäsmällinen ja voi olla omiaan aiheuttamaan sekaannusta. Asemakaavaa ei maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, MRL) perusteella vahvisteta, jolloin ei liene perusteltua puhua vahvistetuista asemakaavoista. Sekaannusta voi aiheutua sen vuoksi, että kaavojen hyväksymismenettelyihin on etenkin rakennuslain (370/1958, RakL) voimassaolon aikaan liittynyt erillinen vahvistaminen. Myöskään yhtään rantakaavaa ei enää ole voimassa rantakaavana, vaan MRL 214 § huomioon ottaen rantakaavat ovat voimassa MRL:n mukaisina asemakaavoina, johon sovelletaan ranta-asemakaavaa koskevia säännöksiä.

ELY-keskus esittää pohdittavaksi myös, että onko taajaan rakennetun alueen määritelmä ajan tasalla myös niiden MRL:iin tehtyjen muutosten jälkeen, joilla yleiskaavan käyttämistä on helpotettu rakennusluvan myöntämisen perusteena myös esimerkiksi rakentamispaineisilla alueilla.

Ympäristönsuojelumääräyksissä on myös sääntelyä liittyen lumen vastaanottopaikkoihin. ELY-keskus esittää vielä harkittavaksi, että olisiko syytä määritellä tarkemmin, että mitä lumen vastaanottopaikoilla tarkalleen ottaen tarkoitetaan.

Ympäristönsuojelumääräysten mukaan maalämpökaivon rakentaminen pohjavesialueilla vaatii ELY-keskuksen lausunnon ja mahdollisen vesilain mukaisen luvan. Muotoilusta ei aivan selvästi käy ilmi, että onko ELY-keskuksen lausunto hankittava nimenomaan lupatarpeen selvittämiseksi. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan mahdollista vesilain mukaista luvantarvetta koskeva kysymys voisi olla perusteltua muotoilla niin, että hankkeesta vastaavan on selvitettävä mahdollinen vesilain mukaisen luvan tarve.

Vastine Pohjois- Savon ELY-keskuksen lausuntoon 3.

22 §:

Määräystekstiä on tarkennettu, määräystekstinensimmäiseen kappaleeseen on lisätty maanrakentamiseen sallittavat kohteet, hyödyntämispaikan maanrakennuskohteen suunnitelmallisuus. Uusi 22 §:n ensimmäinen kappale: Pienimuotoisessa (ei-ammattimaisessa tai laitospainoisessa) maanrakentamisessa voidaan hyödyntää suunnitelmallisesti ja kertaluonteisesti tietyin edellytyksin ympäristökelpoisia puhtaita betoni-, tiili- ja asfalttimurskeita tarkoin määrätyissä maanrakentamiskohteissa (teiden, kenttien ja teollisuus- ja varastorakennusten pohjarakenteissa tai vallien rakenteissa) korvaamaan neitseellisiä luonnonaineksia. Jätteen hyödyntämispaikan tulee olla suunnitelmallinen maanrakennuskohde, joka toteutettaisiin siitä riippumatta, onko kohteeseen soveltuva jättemateriaalia tarjolla. Hyödynnettävän betoni- ja tiilijätteen määrä saa olla enintään 1 000 tonnia ja asfalttijätteen osalta enintään 50 tonnia.

Perusteluihin on lisätty määritelmä mitä puhtailla betoni-, tiili- ja asfalttimurskalla tarkoitetaan määräyksessä sekä selvennys, minkä mukaan sallittavat hyödyntämispaikat ja hyödynnettävän jätteen määrä on määritetty

22 §:n uudet perustelut kappele kaksi ja kolme: Puhtailla betoni-, tiili- ja asfalttimurskalla tarkoitetaan MARA-asetuksessa (843/2017) määritettyjen haitallisten aineiden raja-arvot alittavia aineksia.

Hyödyntämispaikkojen määrittäminen on tarpeen valvonnan kannalta. Hyödyntämiskohteet on rajattu MARA-asetuksen (843/2017) mukaisiksi. Hyödynnettävän jätteen määrä on rajoitettu Ympäristöministeriön asiasta antaman muistion 28.11.2017 ohjeistuksen mukaiseksi.

- 12 §:** Rakennukset eivät pääsääntöisesti ole jätettä, jolloin jätehuoltoviranomaisen myöntämää poikkeamista ei vaadita.
- 4 §:** Taajaan rakennettu alue -määritelmää on tarkennettu. Taajaan rakennetulla alueella tarkoitetaan alueita, joille on voimassa asemakaava tai ranta-asemakaava ja alueita, joilla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimista varten.
- 15 §:** Perusteluihin kirjataan: Lumenvastaanottoaika on kaupungin ylläpitämä vastaanottoaika. Lähi siirtopaikka on kaupungin urakoitsijoille osoittama paikka mihin lunta voi sijoittaa turvallisesti.
- 14 §:** Muutettu muotoon: Pohjavesialueella maalämpökaivon rakentamishankkeesta vastaavan on selvitettävä mahdollinen vesilain mukaisen luvan tarve pyytämällä lausunto alueelliselta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Saapuneet mielipiteet ja niihin annetut vastineet

Mielipide 1. Suonenjoen Vesi Oy

Suonenjoen Vedellä ei ole kommentoitavaa uusista Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksistä.

Mielipide 2.

Luonnoksen kohdassa 11.1 metsänhoidosta kirjoitetaan: "Pohjavesialueilla ei saa käyttää kemiallisia torjunta-aineita." Perusteluosassa lisäksi kirjoitetaan: "Pohjavesialueilla ja vedenhankinnan kannalta tärkeiden vesistöjen valuma-alueilla on kielletty kemiallisten torjunta-aineiden käyttö metsänhoidossa." Kemiallisten torjunta-aineiden käyttö metsänhoidossa on ollut jo pitkään marginaalinen ja harvoin käytetty toimenpide. Siinä mielessä sen kieltäminen käytännössä vaikuttaa metsänhoitoon varsinkin Suonenjoen Lintharjulla, joka on suurelta osin mäntykangasta.

Haitallisten vieraslajien kuten lupiinin (*Lupinus polyphyllus*) torjunnassa kemialliset torjunta-aineet ovat hyvin tarpeellisia ja ympäristönsuojelumääräyksissä olisi viisasta tehdä poikkeus niiden suhteen. Kieltämällä kategorisesti kaikki torjunta-aineet kaikissa käyttötarkoituksissa tehdään vieraslajien torjunta käytännössä mahdottomaksi ja autetaan niiden leviämistä edelleen. Samaan aikaan lainsäädännöllä kuitenkin edellytetään

maanomistajaa torjumaan vieraslajeja. Käytäntö on osoittanut, että muut torjuntatoimenpiteet kuin kemialliset, ovat hyvin työläitä, kalliita ja riittämättömiä.

Kemiallisten torjunta-aineiden käyttö tulisi edelleen sallia haitallisten vieraslajien torjuntaan. Käytettävien aineiden tulisi kuitenkin olla ominaisuuksiltaan pohjavesialueille sopivia, jotta haittaa ei synny. Perusteltua olisi edellyttää luvan hakemista vastaavalta viranomaiselta ennen torjunta-aineen käyttöä. Lupaprosessin tulisi olla maksuton hakijalle. Vieraslajien torjunta on haastavaa ja sitoutumista vaativaa, eikä sitä ole syytä enempää vaikeuttaa maksuilla ja säädöksillä.

Lisäksi kohdassa 11.1 rajoitetaan merkittävästi metsämaalla tehtäviä lannoituksia: "Lannoituksia, joiden pääasiallisena tarkoituksena on lisätä maaperän typpi- tai fosforipitoisuutta, ei sallita. Käytettävien lannoitteiden tulee olla hidasliukoisessa muodossa." Perusteluissa todetaan myös, että: "Metsiä voidaan näillä alueilla lannoittaa vain ns. terveyslannoituksena, jolloin hoidetaan maan kuntoa sekä estetään ja korjataan ravinneperäisiä puuston kasvuhäiriöitä. Rajoitukset ovat tarpeen, koska torjunta-aineet ja lannoitteet saattavat joutua pohjaveteen ja vaarantaa sen laadun."

On hyvä, että terveyslannoitukset sallitaan edelleen, koska ravinnepuutoksista kärsiviä metsiä on myös Lintharjun alueella ja niitä on perusteltua hoitaa. Kasvatuslannoitusten kieltäminen aiheuttaa taloudellista haittaa metsänkasvatukselle kahdella tapaa. Se estää taloudellisesti kannattavan lannoituksen käytön ja sulkee samalla pois joitain hiilensidonnain malleja. Ilmastotavoitteiden vuoksi metsänomistajia kannustetaan sitomaan enemmän hiiltä puustoon ja maaperään. Tätä edistämään on syntynyt palveluja, joissa metsiään kasvatuslannoittamalla ja määräaikaisiin vuosikymmenten mittaisiin hakkuukieltoihin sitoutumalla, metsänomistaja voi ansaita tuloja hakkuiden sijaan. Viranomaisten on hyvä tiedostaa myös tämä seuraus kasvatuslannoitusten kieltämisestä.

Vastine mielipiteeseen 2:

11 §: Määräyksistä on mahdollista hakea poikkeamista, poikkeamispäätöksessä määritetään sallitut toimenpiteet.

Mielipide 3.

Määräysten kohdassa 11§ Metsänhoito todetaan seuraavaa:

-Pohjavesialueilla ei saa käyttää kemiallisia torjunta-aineita. Lannoituksia, joiden pääasiallisena tarkoituksena on lisätä maaperän typpi- tai fosforipitoisuutta, ei sallita. Käytettävien lannoitteiden tulee olla hidasliukoisessa muodossa.

-Maaperän muokkauksissa on pohjavesialueilla käytettävä mahdollisimman kevyttä muokkausmenetelmää, jossa paljastettavan mineraalimaan osuus korkeintaan 20 % leimikon alasta.

-Edellä olevilla alueilla ei saa kulottaa eikä niiltä saa poistaa kantoja. Uusia ojituksia ei saa tehdä eivätkä kunnostusojitukset saa ulottua kivennäismaakerroksessa alkuperäistä ojasyvyyttä syvemmälle.

Perusteluosan kohdassa 11§ Metsänhoito todetaan seuraavaa:

-Pohjavesialueilla ja vedenhankinnan kannalta tärkeiden vesistöjen valuma-alueilla on kielletty kemiallisten torjunta-aineiden käyttö metsänhoidossa.

Metsiä voidaan näillä alueilla lannoittaa vain ns. terveyslannoituksena, jolloin hoidetaan maan kuntoa sekä estetään ja korjataan ravinneperäisiä puuston kasvuhäiriöitä. Rajoitukset ovat tarpeen, koska torjunta-aineet ja lannoitteet saattavat joutua pohjaveteen ja vaarantaa sen laadun.

Maaperän muokkaus kiihdyttää metsän hakkuiden aiheuttamia muutoksia pohjavesissä ja lisää kiintoaine- ja ravinnehuuhtoumia. Pohjavesialueilla tulee maaperän käsittelyä välttää tai käyttää menetelmiä, joilla mineraalimaata paljastetaan mahdollisimman vähän.

Esitys:

-määräyksissä tulee todeta, että terveyslannoitukset ovat mahdollisia

-määräykseen lisäys: "Mikäli ojasyvyyden lisääminen on perusteltua vesien johtamisen takia, varmistetaan asiantuntija-arviolla, että pohjaveden purkaantumista syvennettäviin ojiin ei voi tapahtua"

-"jossa paljastettavan mineraalimaan osuus on korkeintaan 20 % leimikon alasta", tämä kohta on poistettava perusteettomana

-määräykseen lisäys: " Jos pohjavesialueella tarvitaan voimakkaampia muokkaustapoja, on suositeltavaa kysyä ohjeet alueellisesta ELY-keskuksesta.

Mikäli pohjavesialueella maanpintaa peittää moreenikerros, alueella voidaan käyttää myös laikku- ja kääntömätästystä, sillä edellytyksellä, että muokkausjälki ei ulotu moreenikerroksen läpi. Turvemaiden pohjavesialueilla voidaan tehdä naveromätästystä, jos naverot eivät ulotu kivennäismaahan asti. Myös kääntömätästys on turvemaiden suositeltava menetelmä.

-perusteluissa kohta "Pohjavesialueilla tulee maaperän käsittelyä välttää", voidaan poistaa, koska sekä määräykset että perustelut antavat perusteet maaperän käsittelylle.

8§ Moottoriajoneuvojen, koneiden ja laitteiden sekä mattojen pesu Ajoneuvojen, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu puistoissa tai virkistysalueilla voi vähentää niiden viihtyisyyttä ja virkistyskäyttöön soveltumista. Tämän vuoksi ajoneuvojen pesu ja huolto on kielletty yleisillä, muilla kuin tähän tarkoitukseen erikseen varatuilla alueilla.

Moottoriajoneuvojen, koneiden ja laitteiden pesuvedet ovat jätevesiä, jotka on käsiteltävä kuten muutkin jätevedet. Mikäli ajoneuvoja ja koneita pestään kiinteistöllä harvoin pelkällä vedellä tai miedolla pesuaineella, vedet voidaan imeyttää maahan tai johtaa sade- tai jätevesiviemäriin. Harvoin tapahtuvalla pesulla tarkoitetaan satunnaista, kerran kuussa tai harvemmin tapahtuvaa pesua.

Esitys:

Määräyksessä esitetty, että harvoin tapahtuvan pesun koneille ja laitteille voisi tehdä vain kerran kuussa. Maaseudun kiinteistöillä autojen ja koneiden pesu pitää olla mahdollista tarpeen mukaan, ei kerran kuussa ja ilman että pitää investoida kalliisti pesuvesien käsittelyyn. Sorateiden varsilla asuvien autojen pesutarve voi olla päivittäin esim. keväällä kelirikon aikaan. Pesuilla on merkitystä liikenneturvallisuuteen. Maatiloilla koneiden pesutarve voi olla esim. kevättöiden yhteydessä päivittäistä. Kyse on työ- ja elintarviketurvallisuudesta ja siitä, että ylipäänsä voi koneita ja laitteita käyttää tarpeessa työssä. Tiloilla ei ole taloudellisia mahdollisuuksia investoida kalliisiin erillisiin pesupaikoihin. Maatilojen talous ei kestä lisäkustannuksia ja niitä ei tule omilla erillisillä määräyksillä tehdä. Kerran kuussa tapahtuvaa pesumäärä on mahdoton myös valvoa ilman kohtuuttomia kustannuksia. Määräyksiä, joiden valvonta mahdotonta ja käytännön elinkeinotoiminnan estäviä ei tule antaa. Määräyksestä tulee poistaa rajoitus kerran kuussa tapahtuvasta pesusta. Pesupaikan ja maahan imeytyksen tulee kuitenkin olla sellainen, että suoraa

valumia ja päästöjä vesistöihin ei ole. Vähäisen toiminnan pesuissa, kuten normaaleissa maaseudun kotitalouksissa ja maataloilla vesistön pilaantumisriskejä ei ole.

10 § Lannoitteiden ja torjunta-aineiden käyttö

Typpilannoitteiden ja lannan levitystä säädellään valtioneuvoston asetuksessa maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (1250/2014).

Pilaantumisen ehkäisemiseksi on herkillä alueilla tarpeen rajoittaa lietalannan, lannoitteiden, torjunta-aineiden ja lannoitteena käytettävän jätevesilietteen levitystä asetuksessa säädettyä tiukemmin.

Helposti maaperässä kulkeutuvien virtsan, puristenesteen, lietalannan ja jätevesilietteen levittäminen on kielletty pohjavesialueilla. Määräyksellä estetään epäpuhtauksien ja mikrobien pääsy pohjaveteen. Karjanlannan levitys on kokonaan kielletty Jänneniemen vedenottamon lähisuojavyöhykkeellä.

Paalaamaton säilörehu on säilytettävä pohjavesialueilla kiinteissä tai muissa tiivispohjaisissa varastoissa, millä estetään puristenesteen pääsy pohjaveteen.

Pohjavesialueilla ei lain mukaan saa käyttää ympäristölle erityistä vaaraa aiheuttavia valmisteita, joille on annettu ns. pohjavesirajoituslauseke.

Pohjavesialueilla ja vedenhankinnan kannalta tärkeiden vesistöjen valuma-alueilla edellytetään tietyiltä toiminnoilta rannoille jätettäviä suojavyöhykkeitä, jotka estävät ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin. Suojavyöhykkeet ovat tärkeitä erityisesti Jänneniemen veden ottamon valuma-alueella, jolta rantaimetytetty tekopohjavesi on suureksi osaksi peräisin.

Suojavyöhykkeitä koskevat määräykset eivät estä alueiden käyttöä viljelyyn, vaan ohjaavat lannoitteiden käyttöä. Määräykset eivät myöskään ole ristiriidassa EU:n ympäristötukisäädösten kanssa.

Esitys:

Maatilat ottavat ympäristöasiat hyvin huomioon omassa toiminnassa. Tilat joutuvat noudattamaan tukien ehdollisuuden vaatimuksia ja lähes kaikki tilat ovat sitoutuneet ympäristökorvaukseen. Ympäristölupa- ja ilmoitusmenettely sekä rakennuslupakäytäntö ohjaavat maataloilla tapahtuvaa rakentamista niin, että tarvittavat ympäristönäkökohdat otetaan huomioon. Tilat ovat myös toteuttaneet paljon vapaaehtoisia toimia, joilla suojellaan vesistöjä ja pohjavesiä. Puhtaat pohjavedet ovat tärkeitä maataloudelle. Maatalouden aiheuttamia riskiä pohjavesille voidaan välttää, kun toiminnanharjoittajat tiedostavat riskit ja ottavat ne huomioon toiminnassaan. Maatalouden ravinteidenkäyttö ja kasvisuojeluaineiden käyttö voidaan nykytekniikalla hoitaa kohdennetusti ja tarpeen mukaan. Myös pohjavesialueilla voidaan saada hyviä satoja ja viljellä tehokkaasti vaarantamatta pohjaveden laatua.

Pohjavesialueiden hoitosuunnitelmissa on huomioitava, että myös pohjavesialueilla voidaan kehittää ja jatkaa maatalouden ja karjatalouden harjoittamista. Karjanlannan käytölle, lannoittamiselle, kasvisuojeluaineiden käytölle, laiduntamiselle ja kotieläinsuojien rakentamiselle ei tule tehdä kuntatason lisäehtoja. Lisäkustannusten ja -velvoitteiden asettamista toiminnanharjoittajille tulee välttää.

Lietelannan totaali levityskielto pohjavesialueilla tulee poistaa ympäristösuojelumääräyksistä. Ehto pitää muuttaa muotoon: Pohjavesi alueilla sijaitsevat peltolohkot, jotka on todettu maaperätutkimusten avulla riittävän tiiviiksi, soveltuvat eläinsuojan lannan, virtsan sekä pesu- ja jätevesienlevitykseen. Jos on erikseen perusteltua lietalannan, virtsan sekä puhdistamolietepohjaisten valmisteiden levitys voidaan kieltää nimetyillä pohjavesialueen pohjaveden muodostumisalueella. Kuivalantaa voidaan levittää

pohjavesialueella pohjaveden muodostumisalueen ulkopuolelle (jos levitys tapahtuu keväällä ja lanta mullataan mahdollisimman nopeasti).
Toiminnan harjoittajien tulee noudattaa voimassa olevaa lainsäädäntöä mm. nitraatti- ja fosforiasetusta ja lannoitelainsäädäntöä. Lainsäädännössä Suomessa eikä EU-tasolla ei ole olemassa lietelannan totaalilevityskieltoa pohjavesialueille.

Vastine mielipiteeseen 3:

- 11 §:** Määräyksistä on mahdollista hakea poikkeamista, poikkeamispäätöksessä määritetään sallitut toimenpiteet.
- 8 §:** Kohdan 8.2 moottoriajoneuvojen, koneiden ja vastaavien laitteiden usein toistuvan pesun jätevesien käsittely rajataan koskemaan taajaan rakennettuja alueita.
- 3 §:** Ympäristönsuojelumääräykset eivät koske ympäristöluvanvaraista eikä ilmoitusmenettelyn varaista toimintaa.
- 10 §:** Pohjavesialueilla oleva lietelannan käyttökielto lannoitteena on kirjattu myös pohjavesialueiden suojelusuunnitelmiin.

Liitteet

Lausunnot ja mielipiteet
Suonenjoen kaupungin ympäristönsuojelumääräykset